

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний аграрний університет
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Чернятинський коледж ВНАУ
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Спілка бджолярів Жмеринського району

ПРОГРАМА

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Сучасні проблеми підвищення якості, безпеки
виробництва та переробки продукції бджільництва»**

25–26 червня 2020 року
с. Чернятин, Жмеринський район, Вінницька область
Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 308 від 22.05.2020 р.)

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

25 червня 2020 року

Ознайомлення з матеріально-технічною базою Чернятинського коледжу ВНАУ, онлайн екскурсія по палацу і парку садиби Вітославських-Львових.

26 червня 2020 року

- 9⁰⁰-10⁰⁰ Реєстрація учасників конференції (*хол коледжу*)
- 10⁰⁰-12³⁰ Пленарне засідання (*актова зала, корпус №1*)
- 12³⁰-13³⁰ Перерва
- 13³⁰-14³⁰ **РОБОТА СЕКЦІЙ:**
- Секція 1.** Стан, перспективи розвитку та переробка продукції бджільництва (*зала засідань, корпус №1*)
- Секція 2.** Відродження кормових медоносних культур при сучасному веденні сільського господарства (*аудиторія №3, корпус №1*)
- Секція 3.** Механізація виробничих процесів у бджільництві (*аудиторія №25, корпус №2*)
- Секція 4.** Економічна ефективність сучасних технологій виробництва продукції бджільництва (*аудиторія №39, корпус №2*)
- Секція 5.** Перспективні технології виробництва та переробки сільськогосподарської продукції галузей агропромислового комплексу України (*методичний кабінет, корпус №2*)
- Секція 6.** Практичні засади виробничих процесів на сучасній пасіці (*будинок пасічника*)
- 14³⁰-15⁰⁰ Підведення підсумків (*актова зала, корпус №1*)

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 10 хв.
Доповідь на секційному засіданні – до 5 хв.
Дискусія – до 3 хв.

- 11¹⁰-11²⁰ **«АКАЦІЯ БІЛА ЯК КОРМОВИЙ РЕСУРС ДЛЯ РОЗВИТКУ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ»**
РАЗАНОВА Олена Петрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник декана з наукової роботи факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії
Вінницький національний аграрний університет
- 11²⁰-11³⁰ **«ОРГАНІЗАЦІЯ ПАСІЧНОГО ГОСПОДАРСТВА»**
БУГАЙ Володимир Олександрович, директор
Пасічне господарство «Човновицький медок»
- 11³⁰-11⁴⁰ **«НАЙПОШИРЕНІШІ ХВОРОБИ БДЖІЛ: ЗАХОДИ БОРОТЬБИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ»**
ФАРІОНІК Тарас Володимирович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри харчових технологій та мікробіології
Вінницький національний аграрний університет
- 11⁴⁰-11⁵⁰ **«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОГО ЦЕНТРУ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЗА ПРОФЕСІЄЮ «БДЖОЛЯР»»**
НАГОРНИЙ Володимир Миколайович, директор
Професійно-технічне училище №14 смт. Вороновиця
- 11⁵⁰-12⁰⁰ **«ПЛЕМІННА СПРАВА У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
СЕНЧУК Наталія Дмитрівна, директор
Державний навчальний заклад «Гадяцьке аграрне училище»
- 12⁰⁰-12¹⁰ **«ВИКОРИСТАННЯ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МЕДУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»**
ШУЛЯК Ольга Олексіївна, викладач, заступник директора з виробничої роботи
Технологічно-промисловий коледж Вінницького національного аграрного університету
- 12¹⁰-12²⁰ **«ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ГУЦАЛЕНКО Оксана Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри аудиту та державного контролю
Вінницький національний аграрний університет
- 12²⁰-12³⁰ **«МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ПРИВ'ЯЗНОГО ТА БЕЗПРИВ'ЯЗНОГО УТРИМАННЯ»**
КАЗЬМІРУК Лариса Василівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин
Вінницький національний аграрний університет

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІННВК «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ КОНСОРЦІУМ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ №14 СМТ. ВОРОНОВИЦЯ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ГАДЯЦЬКЕ АГРАРНЕ УЧИЛИЩЕ»

СЕРТИФІКАТ

учасника Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Сучасні проблеми підвищення якості, безпеки
виробництва та переробки продукції
бджільництва»

(Держ. реєстр. УкрІНТЕІ № 308 від 22.05.2020 р.)

Разанової Олени Петрівни

Президент Консорціуму

Г.М. Калетнік

Ректор ВНАУ

В.А. Мазур

Директор ЦК ВНАУ

В.П. Кучерявий

25-26 червня 2020 р.

Чернятин

АКАЦІЯ БІЛА ЯК КОРМОВИЙ РЕСУРС ДЛЯ РОЗВИТКУ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ

**Разанова О.П.,
кандидат с.-г. наук, доцент
Вінницький національний
аграрний університет**

На обсяг виробництва продукції бджільництва безпосередньо впливає кількість бджолиних сімей та забезпеченість кормовими ресурсами.

Недостатня забезпеченість бджільництва кормовими ресурсами призводить до дуже повільного і нестабільного росту продуктивності бджолосімей у сільськогосподарських підприємствах.

Медоносна рослинність є основним кормовим ресурсом для бджіл, тому її вивчення має важливе значення для бджільництва.

Для успішної організації використання медоносної бази бджолами і розробки шляхів їх поліпшення потрібно знати особливості медоносів, які ростуть на зазначеній території.

Для Лісостепу характерними є такі види продуктивного медозбору як лісово-гречаний, гречано-соняшниковий.

Медоносна рослинність Вінниччини досить різноманітна, яка представлена рослинами лісів, садів, луків, полів, що забезпечують бджолам різні види взятку.

Останнім часом кількість дикоростучих медоносів зменшується в умовах інтенсивного ведення землеробства.

У Лісостеповій зоні, зокрема на Вінниччині, акація біла росте всюди, але останніми роками у лісах і лісових насадженнях масово вирізають.

Для успішної організації використання медоносної бази бджолами і розробки шляхів їх поліпшення потрібно знати особливості медоносів, які ростуть на зазначеній території.

Акацієвий мед вважається одним із найкращих і найдорожчих. На внутрішньому ринку він займає близько 5% від загального обсягу споживання.

Метою роботи було вивчення продуктивного медозбору з акації білої бджолиними сім'ями української степової породи в умовах Вінниччини.

За початок масового цвітіння акації білої приймали період, коли розпуститься близько $1/4$ усіх наявних квіток.

Зважаючи на складність підрахунку квіток на цілому дереві, для визначення моменту початку повного цвітіння користувалися підрахунком квіток на контрольних гілках.

За кінець масового цвітіння приймали такий стан, коли на його основних гілках першого і другого порядку залишиться не більше 25% усіх квіток.

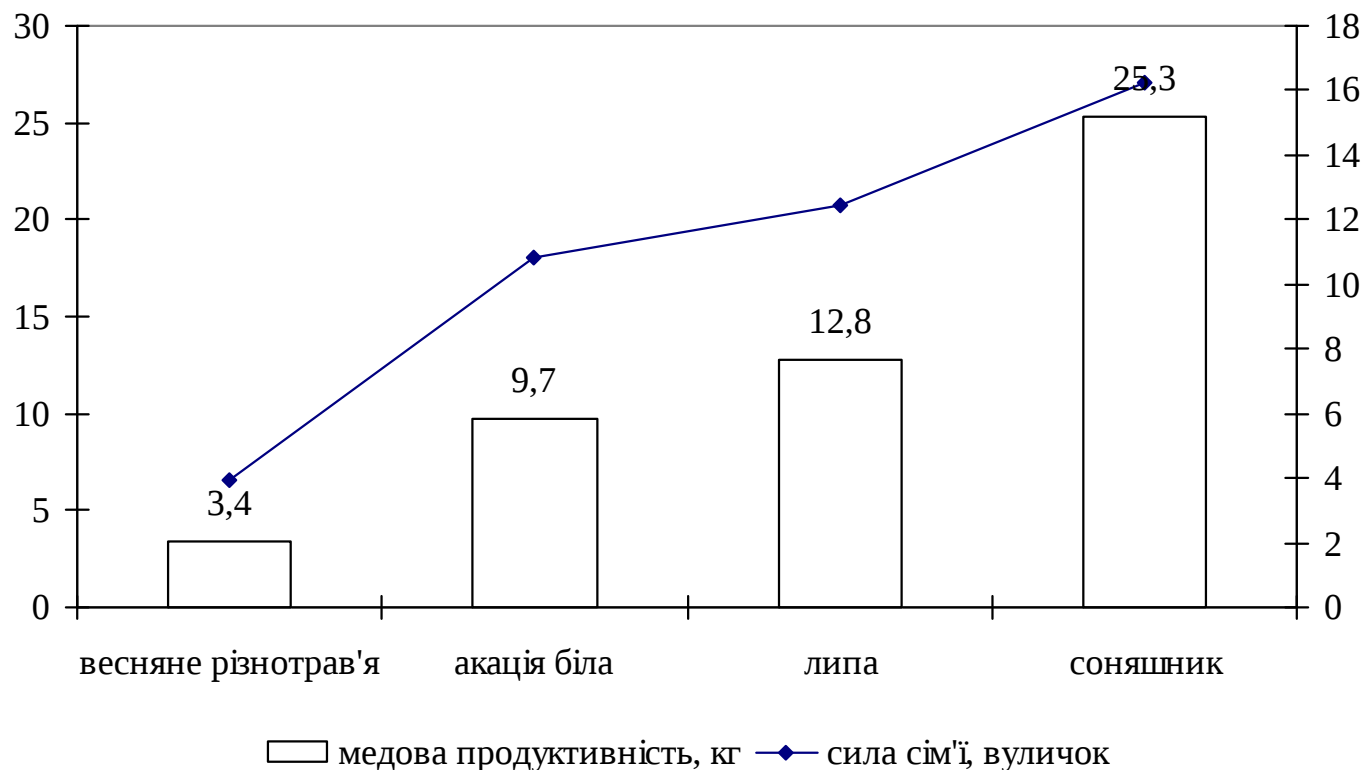
Для оцінки медозбірних умов з акації білої використали бджолину сім'ю середньої сили, вулик з якою розмістили на вагах.

Для визначення вмісту нектару квітки на 24 години ізолювались марлевими ізоляторами.

При взятті проб нектару користувалися методом мікропапірців.

Для витягання нектару з квіток використовували шматочки фільтрувального паперу у вигляді рівностронніх трикутників

Основними продуктивними медозборами за весняно-літній період на досліджуваній пасіці є з акації білої, липи та соняшнику.

Продуктивність бджолиних сімей на період основних продуктивних медозборів, за даними 2018 року

Медопродуктивність бджолиних сімей з білої акації становила у середньому 9,7 кг на одну сім'ю, з липи – 12,8 кг, що на 3,1 кг більше, ніж з акації.

Найбільше меду одержано із соняшнику – 25,3 кг, що на 12,5 кг більше, ніж з липи і на 15,6 кг проти показника з акації білої.

До початку цвітіння білої акації у сім'ях проходив період інтенсивного росту, а у період медозбору – відкладання маткою яєць і вирощування молодих бджіл.

За період квітування весняних медоносів-акації білої сила сімей збільшилась з 3,94 до 10,84 вуличок, тобто у 2,8 рази.

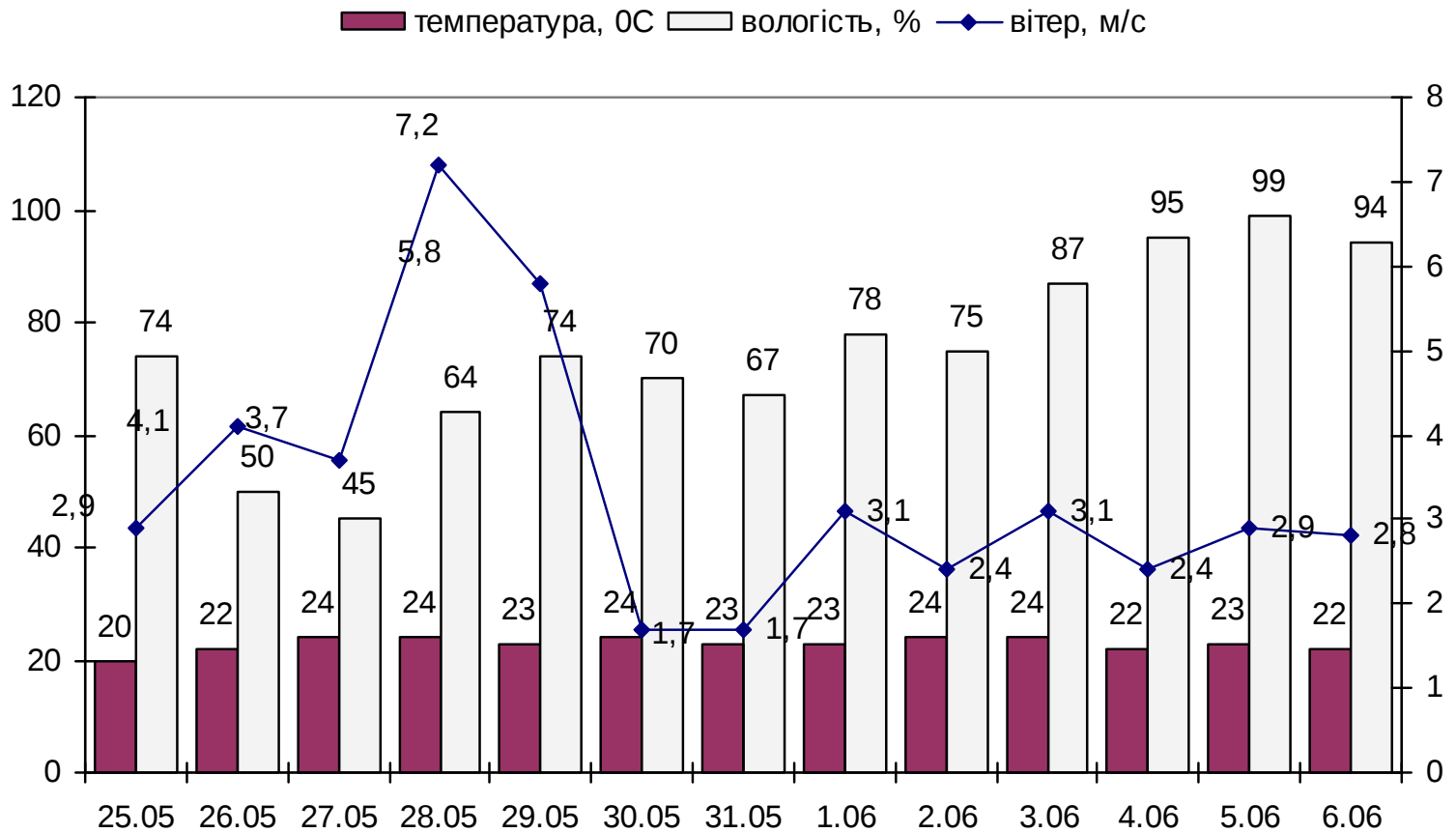
До періоду медозбору з липи сила сімей зросла на 1,63 вулички, або на 15%.

Помітна різниця у розвитку бджолиних сімей відбувалась під час наступного медозбору із соняшнику, сила сімей збільшилась на 30%.

Через несприятливі погодні умови у період квітування білої акації рослин бджоли знижують льотну активність.

Якщо перші п'ять днів в межах території пасіки господарства Вінниччини температура повітря і вологість були сприятливими для виділення нектару, то швидкість вітру – дещо висока, що позначилось на льотно-збиральній діяльності бджіл.

Далі у періоді квітування акації були дощові і похмурі дні. Саме тому бджоли через нестійкі погодні умови недобирають значну кількість нектару із акації білої.

Погодні умови на період квітвання акації білої, за даними 2018 року гідрометеорологічного центру

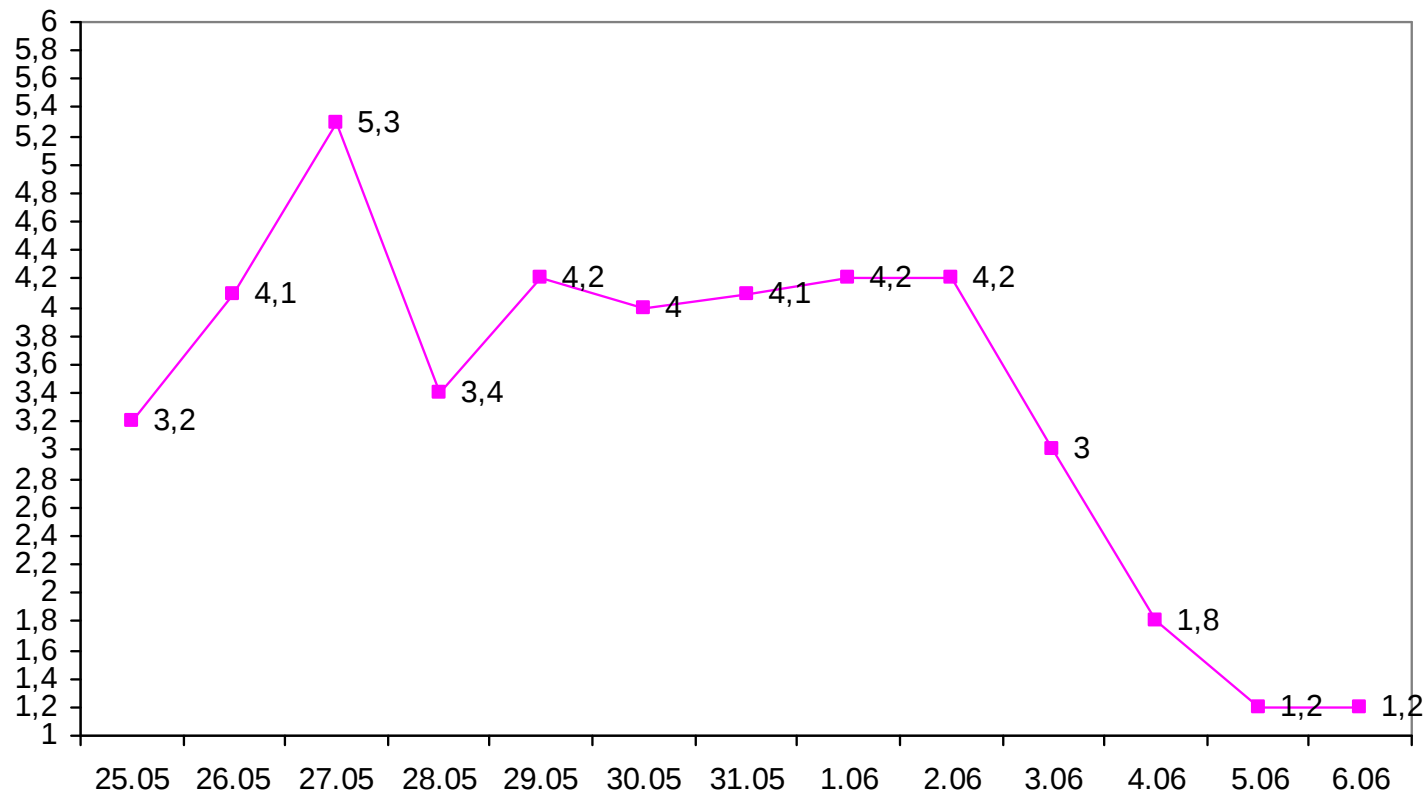
Продукує нектар акація біла протягом дня і тому бджоли можуть збирати його весь день.

За показниками контрольного вулика бджоли приносили від 2350 до 8400 г нектару

У першу половину дня за перші 6 годин у гнізді бджолиної сім'ї було 5,5 кг нектару, а починаючи з 14 години бджоли заготовили 2,9 кг, що на 47,3% менше.

Тобто, у першу половину дня бджоли збирають 65,5% нектару добового надходження.

За результатами наших досліджень одна квітка акації білої виділяє у середньому, за оптимальних погодних умов, – до 5,3 мг нектару

Вміст нектару в одній квітці акації білої на період її квітання, мг

На початку періоду цвітіння нектару в одній квітці акації білої було у середньому 3,2 мг.

У ході квітування його вміст поступово збільшувався і на третю добу даний показник був найвищим – 5,3 мг.

Надалі, з 4 по 9 добу, вміст нектару у квітці акації білої зменшився і знаходився на рівні 4-4,2 мг.

Проте, у даний період квітування акації виявлено зниження нектару до 3,4 мг.

Таке зниження могло спричинити значне підвищення швидкості вітру у цей день до 7,2 м/с.

Починаючи з 10 доби квітування вміст нектару з 3 мг поступово знижується до позначки 1,2 мг.

Таке різке зниження могло спричинити висока вологість повітря і дощові дні у ці дні.